Pannónia
Művelődési Központ és Könyvtár

8220 Balatonalmádi, Városház tér 4.
Levelezési cím: 8220 Balatonalmádi, Pf. 67.

Tel: 06-88/542-515
www.pkkk.hu

Pannónia Könyvtár gyűjtőköri szabályzata

A **Pannónia Művelődési Központ és Könyvtár** általános gyűjtőkörű, nyilvános közkönyvtár, gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza.

Az állománygyarapítás forrásai: költségvetés, pályázatok, támogatás, ajándék.

A könyvtár elsősorban kurrens gyarapítást folytat, vagyis a folyamatosan megjelenő dokumentumokból válogat. Retrospektív szerzeményezésre helyismereti dokumentumok vásárlásánál kerülhet sor, illetve az állományból hiányzó, de nélkülözhetetlen dokumentumok pótlásánál.

A könyvtár gyűjtőkörét a város gazdasági és társadalmi szerkezetének, a felmerülő társadalmi szükségletek és igények figyelembevételével

1. az intézmény területi elhelyezkedéséből,
2. nagyságrendjéből – a terület könyvtárai közötti helyéből, szerepéből és egymáshoz való viszonyából adódó funkciók határozzák meg.

Ezek alapján a következő feladatokat kell ellátnia:

1. Alapfunkció: Balatonalmádi város területén élő lakosság általános művelődésre, önművelésre, tanulásra és szórakozásra irányuló, valamint tudományos szintű tájékozódási igényeit kell kielégítenie.
2. Kiegészítő funkciója: Helyismereti gyűjteményünk Balatonalmádira vonatkozóan tudományos könyvtári feladatokat lát el.

Gyűjtőköri szempontok

A könyvtár gyűjti az egyes tudományágakra vonatkozó átfogó műveket, az ismeretterjesztő irodalmat, a szépirodalmat, valamint a gyermek- és ifjúsági irodalmat, könyvtári segédkönyveket.

Helyismereti állományunkba beszerezzük a Balatonalmádi vonatkozású dokumentumokat.

Cikkeket gyűjtünk folyóiratokból. Gyűjtjük a helyi szerzők műveit, beszámolókat, amelyek a város történetével kapcsolatban felhasználható adatokat tartalmaznak. A könyvtár teljességre törekedve gyűjti Váth János műveit és a rá vonatkozó szakirodalmat.

Idegen nyelvű irodalmat erősen válogatva szerzünk be.

A magyar hírlapokat és folyóiratokat olyan válogatással szerezzük be, hogy az képes legyen a használók ismeretszerzési és szórakozási igényeit kielégíteni.

Hangzó dokumentumokat CD lemez formájában szerzeményezünk.

A gyűjtőköri utasítás szerkezete

A gyűjtés területeinek felsorolásánál az Egyetemes Tizedes Osztályozás szerkezetét vettük alapul. A szépirodalmi művek gyűjtési szempontjait a 8-as „nyelvészet és irodalom" szakcsoportokon belül differenciáltan rögzítjük. A kézikönyvtár és a segédkönyvtár gyűjtőkörét követi a helyismereti gyűjtemény, a folyóirat gyűjtemény, a gyermekkönyvtár gyűjteményi utasítása. Ezek külön felsorolását, gyűjtésük szabályozását a gyakorlati könyvtári munka indokolja.

ALAPGYŰJTEMÉNY

0 – ÁLTALÁNOS MŰVEK

Tudomány, szellemi tevékenység

A tudomány és szellemi munka, valamint a tudományos munka szervezése, a dokumentáció, könyv és írás, írástörténet magyar nyelvű irodalma válogatva.

Szervezés

A szervezés tudományával, módszereivel foglalkozó összefoglaló alapműveket az igényeknek megfelelően válogatva.

Könyvtártan, könyvtárak

A magyar nyelvű irodalom lehetőleg teljességgel gyűjtendő.

Enciklopédiák. Általános lexikonok. Referensz könyvek.

A magyar nyelvű kiadványok nagy körültekintéssel gyűjtendők, a nagy világnyelveken megjelentek csak gondos mérlegeléssel válogatva.

Testületek, kongresszusok, kiállítások, múzeumok

A Veszprém megyei testületek, szervezetek, intézmények történetére, munkájára vonatkozó irodalmat válogatva gyűjtjük. A megyében rendezett kongresszusokról, kiállításokról szóló kiadványokat, az országos és más megye intézményeinek kiadványait válogatva, a gyűjtőkörnek megfelelően.

Kéziratok, könyvritkaságok

közül a helytörténeti szempontból fontos műveket teljességgel, a forrásértékű egyéb magyar kiadványokat válogatva.

1 – FILOZÓFIA, BÖLCSELET

Filozófiai rendszerek és irányok: logika, etika, esztétika

A. A mai magyar filozófiai irodalom válogatva az igényeknek megfelelően gyűjtendő.

B. A filozófiatörténet kimagasló alakjainak magyar nyelvű szövegkritikai kiadásai.

C. A lélektan, logika, etika és esztétika magyar nyelvű irodalma válogatva.

2 - VALLÁS

Gyűjtendő a vallások keletkezését, a kereszténység eredetét feltáró magyar és idegen nyelvű irodalom. Beszerzendők a nagy világvallások alapkönyvei, a történetüket feldolgozó monográfiák, tanulmánykötetek válogatva.

3 - TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Szociológia-szociográfia

A. Gyűjtendők az országos jellegű összegező munkák, az országos jelentőségű részmonográfiák, valamint a tájegység szempontjából fontos művek. Külföldi művek közül beszerezhetők a tartalmilag jelentős szociográfiák válogatva.

B. Gyűjtendők a régebbi magyar szociológiai, szociográfiai irodalom kimagasló alkotásai, az országos jelentőségűek és tájjellegűek egyaránt.

C. Gyűjtendő az egyes szociológiai rendszerek és iskolák történetét, jelentőségét korszerű szemlélettel feldolgozó monografikus munkák és a kiemelkedő szociológusok művei válogatva.

Statisztika

A statisztikai adatok elérése internetes adatbázisokban megvalósul. Gyűjtendők a helytörténet szempontjából jelentős kiadványok.

Politika-államtan

Válogatva beszerzendők az állam elméletére, fejlődésére vonatkozó monografikus munkák. Magyarország bel- és külpolitikájával, politikai fejlődésével foglalkozó monográfiák, aktuális kiadványok. A világ országainak bel- és külpolitikájával foglalkozó összefoglaló művek.

Közgazdaságtudomány

A. Gyűjtendők a közgazdaságtudomány magyar és idegen nyelven megjelenő összefoglaló kézikönyvei, monográfiái, a közgazdaságtan klasszikusainak magyar nyelvű művei, munkaügyi kérdésekkel foglalkozó monográfiák, a pénztörténet, pénzügyi igazgatás fontosabb kézikönyvei, a bel- és külkereskedelem összefoglaló irodalma válogatva.

B. A település gazdasági életével foglalkozó dokumentumok, nyomtatványok teljességgel.

C. Idegenforgalom, idegenforgalmi politika, az idegenforgalom közgazdasági hatásával foglalkozó művek válogatva, ám különös tekintettel a helyi vonatkozásokra.

Jogtudomány-jog

A mindenkor érvényes polgári- és büntető jogszabályok hozzáférhetőek az elektronikus adatbázisokban. A jogtudományi összefoglaló monografikus kiadványok válogatva gyűjtendők.

Közigazgatás

Az államigazgatás, az államigazgatási szervek működésével, feladataival kapcsolatos kiadványok és az egészségügyi, szociális és művelődésügyi igazgatásról szóló átfogó művek gyűjtendők a helyi igényeknek megfelelően.

Hadművészet – hadtudomány - honvédelem

Gyűjtendők az olyan munkák, amelyeknek általános történeti érdekességük és aktuális történelmi-politikai jelentőségük van, továbbá helytörténeti szempontból fontos kiadványok.

Nevelés-oktatás

Szakcsoportja különös figyelemmel gyarapítandó, mindenkor tekintetbe kell venni az iskolai könyvtári hálózat ellátottságát.

Gyűjtendők az összefoglaló jellegű neveléstudományi monográfiák az igények figyelembe vételével. Beszerzendők az iskolaszervezet, oktatásszervezet és iskola egészségügy csoportján belül a pedagógusok és a felsőoktatási hallgatók érdeklődésére is igényt tartó művek. Az iskolán kívüli oktatással összefüggő irodalom válogatva.

A szabadidő hasznos felhasználását segítő összefoglaló kiadványok, részművek válogatva gyűjtendők.

Néprajz, etnográfia

Gyűjtendő minden alapvető jellegű és helyismereti szempontból fontos mű, a magyarság néprajzával, életmódjával, művészetével foglalkozó kiadvány.

5 - TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

A korszerű természettudományos irodalom beszerzésére kell törekedni. Gyűjtendők a különböző monográfiák, könyvárusi forgalomba kerülő szakjellegű és népszerűsítő művek, a környezet- és természetvédelemmel hangsúlyozottan foglalkozó kiadványok.

Matematika

Gondos válogatással gyűjtendők a tudományág kézikönyvei. Különös figyelemmel az oktatást segítő matematikai könyvekre, valamint a mindennapi életben használatos, gyakorlati jelentőségű matematikai művekre.

Asztronautika-csillagászat

A szakcsoportból az átfogó és népszerűsítő munkák.

Fizika – kémia – geológia – paleontológia – biológia – botanika - zoológia

Szakcsoportjaikból gyűjtendők az összefoglaló és mindazok a könyvek, amelyek az alkalmazott tudományok különféle területének műveléséhez alapvetően fontosak.

6 - ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

A korszerű művek beszerzése a fő feladat.

Általános művek – ipartörténet

Gyűjtendők az alkalmazott tudományokról szóló általános művek, a helyi jellegű kiadványokkal együtt. A forrásértékű ipartörténetek, monográfiák, ha kapcsolódik a településhez.

Orvostudomány

Elsősorban népszerű felvilágosító jellegű kiadványok gyűjtendők, de válogatva az általános érdeklődésre számot tartó szakmonográfiák is beszerezhetők.

Mérnöki tudomány-technika, műszaki tudományok

Népszerű jellegű összegező kézikönyvek gyűjtendők. A politechnikai érdeklődéssel kapcsolatos műszaki könyvek válogatottan beszerzendők.

Számítástechnika

Gyűjtendők a számítástechnika alapvető kézikönyvei, az automatikus adatfeldolgozás irodalma, a számítógépekkel, programokkal és programnyelvekkel foglalkozó művek az igények kritikus figyelembe vételével, mivel ezen állományrész avulási ideje rendkívül gyors.

Mezőgazdaság – erdőgazdaság – vadászat – halászat

Összefoglaló kézikönyvek, a vidék termelésével, mezőgazdaságával kapcsolatba hozható monográfiák, népszerűsítő kiadványok az igények figyelembe vételével gyűjtendők. Különös figyelmet kell fordítani azokra a kiadványokra, melyek a kiskertek és farmergazdaságok működéséhez, a biogazdálkodáshoz segítséget nyújtanak. A szakcsoport irodalmát a helyi igények ismeretében kell összeállítani.

Háztartás

Válogatva gyűjtendők a magyarul megjelenő szakácskönyvek, az élelmiszer tartósítására, továbbá a lakberendezésre, otthoni fűtésre, bútorzatra, ruházatra vonatkozó munkák.

Szervezés –Ügyvitelszervezés – Üzemszervezés - Üzemvezetés

Az üzemszervezés, vezetés elméletével és gyakorlatával, a menedzserképzéssel foglalkozó összefoglaló művek a szükségletnek megfelelően válogatva.

Híradásügy, távközlés

Beszerzendők az általános érdeklődésre számot tartó kiadványok

Könyvnyomtatás-nyomdászat

A csoportba tartozó magyar művek gondosan válogatva gyűjtendők.

Közlekedésügy

A közlekedéssel foglalkozó összefoglaló művek, a közlekedés történetével kapcsolatos monográfiák gyűjtendők.

Könyvvitel

Szakcsoportjából az általános jellegű munkák, ha szükségesek.

Reklám

A reklám és a hirdetés összefoglaló művei gyűjtendők. A reklám módszereit és eszközeit ismertető művek igény szerint beszerezhetők.

Vegyipar – Tüzeléstechnika - Hőgazdálkodás – Élelmiszeripar – Kohászat - Könnyűipar - Építőipar

Elsősorban általános művek: kézikönyvek, a mindennapi életben is felhasználható népszerű összegező munkák, valamint gyakorlati szükségesség szerint szerzendők be.

Barkácsolás

Szakcsoportjába tartozó művek az általános keresettség miatt különös figyelemmel gyűjtendők.

7 - MŰVÉSZET

Művészet-elmélet - Művészet technikája

Az ide vonatkozó magyar nyelvű irodalom gondosan válogatva gyűjtendő.

Területrendezés

Alapvető jelentőségű művek beszerzése mellett a településtervezés, városrendezés irodalma az igényeknek megfelelően válogatva.

Építészet – Szobrászat- Rajz – Iparművészet – Festészet - Grafikai művészetek

A vonatkozó magyar nyelvű irodalom válogatva, az igényeknek megfelelően gyűjtendő.

Fényképezés

Gyűjtendők az általános ismereteket nyújtó esztétikai, technikai vonatkozású művek. A vegyi, optikai, digitális eljárásokat ismertető munkák válogatással szerzendők be.

Zene

A magyar nyelvű zeneelméleti és zeneesztétikai irodalom az igényeket figyelembe véve gyűjtendő.

Szórakozás – Játék – Sport

Igények szerint gyűjtendő.

Filmművészet- Színház- Társas szórakozások

Beszerzendő minden alapvető magyar nyelvű esztétikai, történeti mű, valamint az általános érdeklődésre számottartó művek. Színészek, híres előadó művészek memoárjai az érdeklődésre való tekintettel. A művészi vagy néptáncra vonatkozó általános értékű művek is figyelembe veendők. Gyűjtendő továbbá a társasjátékok, fejtörők, ügyességi játékok magyar nyelvű irodalma.

Testgyakorlás – Sport

Egy-egy sportág általános összefoglalását nyújtó művek beszerzése kívánatos. Beszerzendők még a magyar nyelven megjelent sporttörténeti művek, az egyes sportágak leírásai és játékszabályai a keresettségnek megfelelően.

8 - NYELVÉSZET – IRODALOM – SZÉPIRODALOM

Nyelvészet

Lehetőleg teljességgel gyűjtendők a nyelvtudomány kézikönyvei, egy- és többnyelvű szótárak, értelmező és magyarázó szótárak, akár több példányban is. A nyelvtörténeti, rendszertani művek, nyelvtanok, nyelvjárások, nyelvemlékek szövegkiadásai válogatva.

Irodalomelmélet – irodalomtudomány

A legfontosabb művek gyűjtendők.

Egyes nyelvek irodalma

A különféle népek irodalmáról a magyar nyelven megjelenő műveket lehetőség szerint kell gyűjteni.

A világirodalomról egy-egy nemzeti irodalom átfogó történeti képét kell megalapozni. Monografikus műveket csak jelentős személyekről és korokról kell beszerezni. Fokozott figyelemmel gyarapítandó a környező népek irodalma.

A fenti elveknek megfelelő gyűjtemények kialakításához a kurrens és nem kurrens anyagot egyaránt fel kell használni.

SZÉPIRODALOM

A szépirodalom gyarapításában meghatározónak a tényleges szépirodalmi igények kielégítését tekintjük. Olvasóink differenciáltsága miatt állománygyarapításunkat kiterjesztjük az irodalomtörténetileg - és művészileg értékes művektől kezdve a csupán az olvasmányosság, a kaland és izgalom igényével íródott művekre is.

A magyar klasszikus írók műveit teljességre törekvően beszerezzük. A régebbi, kevésbé jelentős alkotók gyűjteményes kiadásait teljességgel, egyéb kiadványokat válogatással gyűjtjük.

A forrásértékű kiadványokat, irodalomtörténetileg értékes sorozatokat a lehetőségeket figyelembe véve igyekszünk beszerezni. A teljesség igényével gyűjtjük a jelentős kortárs magyar- és külföldi szerzők magyar nyelven megjelent műveit.

A kétnyelvű szépirodalom értékes alkotásait szintén beszerezzük.

9 - FÖLDRAJZ – ÉLETRAJZOK – TÖRTÉNELEM

Honismeret

Beszerzendők az egész országra vonatkozó általános művek, valamint a Balaton környék és a megye tájegységeire vonatkozó részletpublikációk, idegenforgalmi kiadványok.

Földrajz – Útleírások

A. A magyar nyelven megjelent kiadványok átfogó részletességgel gyűjtendők.

B. Beszerzendők a múltban megjelent, forrásértékű, tudományos igényük mellett ismeretterjesztést is szolgáló kiadványok.

C. Országokra vonatkozóan teljességre törekedve kell beszerezni a magyar nyelven megjelent útikönyveket, útikalauzokat.

D. Az idegenforgalomra tekintettel a megye és a Balaton-környék útikönyvei a főbb idegen nyelveken válogatva beszerzendők.

Térképek – Atlaszok

A megváltozott használói szokások miatt nem gyűjtünk térképeket és atlaszokat.

Biográfia – Életrajzok – Genealogia – Heraldika

Különös gonddal gyűjtendők a külföldi és magyar életrajzgyűjtemények. Gyűjtendők a külföldi és magyar nagy alkotók, művészek, írók, jelentősebb államférfiak életrajzai. Beszerzendők továbbá a helyi viszonylatban fontos művek.

Történelem

A. A magyar történelemből az összefoglaló jellegű munkák mellett egy-egy korszak, időszak eseményei tudományos feldolgozásának is helyet kell adni. A világtörténelemből korszerűen megírt átfogó összegzésekre van szükség, másrészt a fontosabb történelmi eseményekre, korszakokra vonatkozó feldolgozások gyűjtendők.

B. Valamint a magyar és az egyetemes történelem népszerű feldolgozásai.

HELYISMERETI GYŰJTEMÉNY

A helyismereti munka a könyvtári munkában önálló helyet foglal el. Tartalmát tekintve a város teljes irodalmát tárja fel, az irodalom széles skálája szükségessé teszi azonban az elhatárolást, annak megállapítását, mi tartozik a helyismereti gyűjteménybe, milyen helyi vonatkozású kiadványokat gyűjtsön könyvtárunk.

Gyűjtőkörünkbe tartozik:

1. Teljességgel minden olyan nyomtatásban megjelent mű, amely a város társadalmi, természeti, gazdasági, földrajzi viszonyaival, kulturális, művészeti életével foglalkozik. Minden Balatonalmádi vonatkozású szépirodalmi és memoár alkotás.

2. Balatonalmádi életében jelentős szerepet játszó személyek életével és munkásságával kapcsolatos kiadványok.

3. Gyűjtendők azoknak a helyi vonatkozású műveknek a kézirata, amelyek nyomtatásban nem jelentek meg: naplók, levelezések, helyismereti pályázati dolgozatok, diplomamunkák, egyéb alkotások.

4. Tájra vonatkozó képanyag, műemléki felvételek, térképek, földrendezésnél készített határ-felvételek.

5. Kisnyomtatványok, plakátok.

6. Gyűjtendők a városi vonatkozású hírlapok, folyóiratok, cikkek, elektronikus másolatok

PERIODIKÁK

A periodikák gyűjtőköre az általános gyűjtőkörhöz igazodik.

1. Napilapok

Napilapok közül az országos, megyei, helyi vonatkozásúak válogatva. Megőrzésre csak a helyi lap kerül.

2. Képes folyóiratok

Az igények és szükség szerint válogatással szerzendők be.

3. Folyóiratok

a. Irodalmi folyóiratok közül válogatva az igényeknek megfelelően a Magyarországon megjelenők.

b. Közművelődési folyóiratok, valamint a népszerű ismeretterjesztő folyóiratok a lehetőségekhez mérten.

GYERMEKKÖNYVTÁR GYŰJTŐKÖRE

A gyermekkorú olvasók életkori sajátosságaira tekintettel, valamint az iskolai könyvtárak állományának figyelembevételével határozzuk meg a gyűjtőköri igényelveket.

1. Ismeretterjesztő művek

A gyermekek számára megjelenő ismeretterjesztő könyveket a tudomány és a technika minden ágából kellő példányszámban kell beszerezni.

2. Szépirodalom

a. Képeskönyvek

Válogatva a leporellók, a kevés szövegű képeskönyvek.

b. Meséskönyvek

Gyűjtjük a népmeséket, a magyar és világirodalom meseíróinak alkotásait. A klasszikus értékű gyűjteményeket megfelelő példányszámban szerezzük be.

c. Regények, elbeszélések

Megfelelő példányszámban szerezzük be a gyermekirodalom magyar és külföldi klasszikus alkotásait, a gyermekolvasmányokká vált klasszikus felnőtt regényeket. Az érdeklődésnek megfelelően gyűjtjük az ifjúsági elbeszéléskötéteket, a magyar és világirodalom modern alkotásait, amelyek a korosztály számára alkalmasak. Az iskolai kötelező és ajánlott olvasmányokat az iskolai könyvtár állományának figyelembe vételével szerezzük be.

d. Versek

A gyermekek számára kiadott verseskönyveket válogatva gyűjtjük, az igények figyelembe vételével.

e. Színművek

A gyermekeknek kiadott színdarabokat, jeleneteket, bábjátékokat, műsoros összeállításokat teljességre törekvően gyűjtjük.

3. Folyóiratok

A gyermekkönyvtár számára lehetőségeinket figyelembe véve gyermek- és ifjúsági lapot, folyóiratot, ezen kívül képeslapot, természettudományi és ismeretterjesztő folyóiratot szerzünk be.

HANGZÓANYAG

Zenei gyűjtemény

CD-lemezek vásárlása csak igény esetén történik. A megjelenő **hangoskönyveket** lehetőség szerint teljeskörűen gyűjtjük.

Diafilm

A megjelenő **diafilmeket** lehetőség szerint teljeskörűen gyűjtjük.

Az állományból történő kivonás szempontjai:

Töröljük az állományból a tartalmilag elavult, a megrongálódott, a fölösleges példányszámban meglévő, az olvasók által elvesztett és megtérített dokumentumokat.

Balatonalmádi, 2026. február 1.

Juhászné Vincze Eszter
igazgató

PANNÓNIA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR Balatonalmádi 2

Dankó Friderika
könyvtárvezető